

Tautiriskien hallinta siipikarjatilojen maatalouslomituksessa

Suomen tuotantosiipikarjatiloilta esiintyy erittäin vähän virusten, bakteerien tai loisten aiheuttamia tarttuvia eläintauteja. Tilojen suojaaminen tarttuilta taudeilta on nyt erityisen tärkeää, koska niin luonnonvaraisissa linnuissa kuin harrastesiipikarjassakin on myös Suomessa viime vuosina todettu useita tarttuvia, osittain erittäin herkästi leviäviä virustartuntoja, kuten korkeapatogeenista lintuinfluenssaa, kanojen tarttuvaa keuhkoputken tulehdusta (IB) ja kanojen tarttuvaa kurkunpään ja henkitorven tulehdusta (ILT). Harrastesiipikarjassa esiintyy yleisesti myös mykoplasmatartuntoja (*M. gallisepticum*, *M. synoviae*). Lisäksi ihmisen mukana voivat levitä monet muut tartunnat, kuten esim. salmonella.

Siipikarjatilalan lomittajan tulee välttää kaikkea kontaktia muuhun siipikarjaan ja luonnonvaraisiin lintuihin lomituksen aikana ja jo muutaman päivän ajan ennen sitä

- Vähintään 12 tunnin tauko aina kotimaassa siipikarjatilalta toiselle siirryttäessä ja 48 h -säntö ulkomailta palattua ennen seuraavaa tilakäyntiä. Ennen siipikarjayksikköön menoa on vaihdettava kaikki vaatteet ja peseydyttävä perusteellisesti, mieluiten käymällä saunassa tilakäyntien välillä.
- Mikäli lomittajalla on harrastesiipikarja- tai luonnonlintukontakteja (esim. kotitarvekanala, metsästys/vesilinnustus tms.), on aina noudatettava 48 h -säntöä (48 h tauko kontaktin jälkeen ennen siipikarjatilalle menoa), käytävä saunassa ja vaihdettava kaikki vaatteet ja jalkineet ennen siipikarjatilalla työskentelyä. Siipikarjatilalan lomitus ei käytännössä ole mahdollista, jos lomittajalla on itsellään harrastesiipikarjaa.
- Mikäli lomittaja joutuu käymään tai työskentelemään tilalla, jolla epäillään tai on todettu tarttuvaa ja mahdollisesti tilalta toiselle leviävää tautia, hän ei koskaan saa siirtyä siipikarjatilalle tämän jälkeen samana päivänä, vaan 48 h -säntöä on noudatettava tilojen välillä.

Lomittajan työ on aina pystyttävä järjestämään siten, ettei hän ei levitä tarttuvia eläintauteja lomittamiensa tilojen välillä

- Tautiriskien hallinnan kannalta on välttämätöntä, ettei lomittaja työskentele eri siipikarjatiloilta saman työpäivän aikana.
- Lantaa, likaa tai eläinten eritteitä ei saa kulkeutua lomittajan mukana tilalta toiselle. Jokaisella tilalla käytetään tila/osastokohtaisia suojajalkineita ja -vaatteita, myös hiusten suojaksi tarkoitettua päähinettä. Suojajalkineet ja -vaatteet säilytetään lomituksen ajan tilalla, joten niiden pesumahdollisuus on hyvä järjestää tilan puolesta. Lomituksen pituudesta riippuen suojajalkineet pestään ja desinfioidaan sekä suojavaatteet pestään vähintään +60-75 °C:ssa säännöllisesti ja aina lomituksen päättyessä.
- Lomittajan on huolehdittava huolellisesti käsihygieniastaan. Kätet pestään ja desinfioidaan aina tarvittaessa, kuitenkin aina ennen töiden aloittamista ja tilalta poistuttaessa.
- Mikäli lomittaja sairastuu ripuliin (varsinkin ulkomaan matkalla tai välittömästi sen jälkeen), hänen on suositeltavaa tutkituttaa salmonellanäyte. Salmonellaa erittyy ulosteeseen, ja tartunta voi levitä eläimiin heikon käsihygienian kautta. Akuuttia ripulia sairastavan ei tule työskennellä lomittajana.
- Lomittajan auto on hyvä pysäköidä tilalla mahdollisimman puhtaaseen paikkaan, joka ei ole kanalan välittömässä läheisyydessä. Autoon ei koskaan mennä tuotantotiloissa käytettävillä suojarusteilla.

Jos lomituksen asiakastilalla on todettu virallisesti vastustettava eläintauti, kuten esim. salmonella-tartunta, toimitaan aina saneerauksesta vastaavan eläinlääkärin ohjeiden mukaan.

ETT:n ohjeet: www.ett.fi, esim.:

[Tilatason tautisuojaus siipikarjatiloilta](#)

[Ohje siipikarjatiloilta kävijöille](#)

[Käytä tautisulkua oikein siipikarjatiloilta](#)